

TURİZM PSİKOLOJİSİ

DR.ÜYESİ DR. ÖZGÜR GÜLDÜ

TURİZM, TURİST VE ÇEVRE ETKİLEŞİMLERİ-2

KAYNAK: Duran, E. ve Aslan, C. (2016). Turizmin Sosyal Psikolojik Dinamikleri. İstanbul: Paradigma Akademi.

Turizmin Sosyo-Kültürel Çevre Üzerindeki Etkileri

- Turizmin sosyo-kültürel çevre üzerindeki etkileri, turizmin mevcut sosyal değerlere, kişisel davranışlara, aile içi ilişkilere, güvenlik kavramına, ahlaki kurallara, zanaatsal faaliyetlere, geleneksel gösterilere ve toplumun sosyal yapısına doğrudan ve dolaylı yapmış olduğu etkileri ifade etmektedir.
- Bu etkiler olumlu ve olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir:
- Olumlu etkiler şunlardır:

Turizmin Sosyo-Kültürel Çevre Üzerindeki Etkileri

- ✓ Bölgede hoşgörü ve anlayış ortamının gelişmesi,
- ✓ Kadın hakları konusundaki ilerlemeler,
- ✓ Boş zamanı iyi kullanma alışkanlıklarının gelişmesi,
- ✓ Kültürel değerleri korumak amacıyla yeni toplumsal kurumların ortaya çıkması,
- ✓ Toplumsal refah ve istikrarın teşvik edilmesi,
- ✓ Kültürün korunması yönündeki girişimler.

Turizmin Sosyo-Kültürel Çevre Üzerindeki Etkileri

- Turizmin sosyo-kültürel çevre üzerindeki olumsuz etkileri ise şunlardır:
 - ✓ Yabancılara karşı düşmanlık duygularının oluşması,
 - ✓ Dildeki yabancı sözcüklerin artması,
 - ✓ Suç oranındaki artışlar,
 - ✓ Ahlaki değerlerin kaybedilmesi,
 - ✓ Kültürün metalaşması ve gösteriş etkisi olarak da adlandırılabilen turistlerin yaşam biçimini taklit etmeye çalışma,
 - ✓ Turist kabul eden ülke halkının sahip olduğu değer ve inanç yapısının değişmesi,
 - ✓ Giyim ve yaşam biçiminde meydana gelen değişiklikler,
 - ✓ Kültürel çatışmalar, ırksal gerginlikler,
 - ✓ İnsanlar arası ilişkilerde dostluk, arkadaşlık, konukseverlik gibi manevi değerlerin yerine ekonomik çıkar gruplarının alması.

Turist ve Dođal Çevre İlişkisi

- Turizm endüstrisinin son yıllarda yaşanan trendler göstermektedir ki; turistler artık fiziksel çevrenin korunması konusunda geçmişe oranla daha çok daha bilinçlidirler ve temiz, korunmuş turizm destinasyonlarını tercih etmektedirler.
- Bu nedenle ekonomileri turistik faaliyetlere bağlı olan pek çok ülkede turistik bölgelerin çevresel anlamda korunmasına büyük önem verilmektedir.
- Turist ile doğal çevre ilişkisini gelecek dönemlerde etkileme potansiyele sahip en önemli unsurlardan biri dünya üzerinde yaşanan iklim değişiklikleri ve olası etkileridir.

Turist ve Sosyo-Kültürel Çevre İlişkisi

- Turistler ziyaret ettikleri turizm bölgesinde yeni insanlarla, toplumlarla temasa geçmekte ve değişik sosyal ilişkiler kurmaktadır.
- Bir yandan gittikleri yerleri sosyal açıdan etkilemekte, diğer taraftan da bu yerlerden kendileri de etkilenmektedirler.
- Bu nedenle sosyal bir olay olarak tanımlanan turizme, sadece gelir-gider dengesini sağlayıcı bir sektör olarak değil, yoğun insan ilişkilerinin yaşandığı bir sektör olarak bakmak gerekmektedir.
- Söz konusu bu sosyal etkileşim karşı karşıya gelen iki kültürün zaman içinde birbirine benzemesine neden olabilmektedir.

Sosyal Psikolojik Açıdan Turist ve Çevre Etkileşiminin Değerlendirilmesi

- Seyahatler, gerilim ve sıkıntılardan uzaklaşmak için turistlerin aradığı uyarılma biçimleri arasında en önemlilerden bir olarak düşünülebilir.
- Seyahatler, yer değiştirmeyi ve farklı bir çevrede var olmayı sağlar, değişimi gerçekleştirir ve farklı şeyler yapmaya olanak tanır.
- Turist seyahatleri sırasında bir taraftan yaşamlarının tüm alanlarında psikolojik tutarlılıkları (aynılıkları) sürdürmeye çalışırken, bir taraftan da temel olarak farklı çevrelerde yeniliklerle karşılaşmayı istemektedirler.

Sosyal Psikolojik Açıdan Turist ve Çevre Etkileşiminin Değerlendirilmesi

- Birey sürekli yaşadığı çevreden farklı bir çevrede turist olarak sosyalleşirken, seyahat güdöleri doğrultusunda çevresi ile bir etkileşime girmekte ve bu etkileşim, seyahat deneyiminin kalitesini ve memnuniyetini etkilemektedir.
- Seyahat anında gerçekleşenler ile seyahat öncesi beklentiler birbirine ne kadar yakında, turist çevresiyle o kadar olumlu ilişkiler kurabilmekte ve seyahatini olumlu bir deneyim olarak algılamaktadır:

Sosyal Psikolojik Açıdan Turist ve Çevre Etkileşiminin Değerlendirilmesi

• Turistlerin dört temel seyahat güdüsü bulunmaktadır:

1. *Fiziksel veya psikolojik seyahat etme güdöleri,*
2. *Kültürel seyahat etme güdöleri,*
3. *Sosyal seyahat güdöleri,*
4. *Düşsel seyahat etme güdöleri.*